

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Електронне видання

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»**

Харків – 2026

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Електронне видання

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»**

для студентів 3 курсу денної форми навчання
**першого (бакалаврського) освітньо-кваліфікаційного рівня
галузі знань D8 «Право»
спеціальності D8 «Право»**

Харків – 2026

Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни «Цивільний процес» для студентів 3 курсу денної форми навчання першого (бакалаврського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань D8 «Право» спеціальності D8 «Право» / уклад.: К. В. Гусаров, Я.Л. Коломієць, О.В. Колісник, ін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2026. 15 с.

У к л а д а ч і : К. В. Гусаров,
Я.Л. Коломієць,
О. В. Колісник,
Л.В. Гурак,
С.В. Дюкарєва

ВСТУП

Вагоме місце у професійному становленні майбутніх правників посідає науково-дослідна діяльність. Вона сприяє практичному застосуванню теоретичних знань і умінь, а також формує здатність студента до самостійного наукового пошуку та критичного мислення. Завершальним етапом такої діяльності, що має комплексний і узагальнюючий характер, є виконання курсової роботи.

Курсова робота це самостійне навчально-наукове дослідження здобувача вищої освіти, спрямоване на впорядкування, закріплення та поглиблення теоретичних положень і практичних навичок з навчальної дисципліни.

Поряд із засвоєнням лекційного матеріалу, участю у практичних заняттях, а також індивідуальною й самостійною роботою, виконання курсових робіт є обов'язковим елементом навчального процесу.

Виконання здобувачами вищої освіти курсової роботи передбачено відповідною освітньою програмою.

Така форма роботи спрямована на закріплення, систематизацію, поглиблення й узагальнення знань, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни «Цивільний процес».

Основною метою курсової роботи з навчальної дисципліни «Цивільний процес» є перевірка рівня засвоєння студентом теоретичного матеріалу з цивільного судочинства, формування навичок самостійної роботи з науковими джерелами, аналізу наукових підходів, узагальнення матеріалів судової практики національного судочинства та практики ЄСПЛ, а також вироблення аргументованих висновків і пропозицій.

Підготовка та написання курсової роботи сприяє суттєвому розширенню і поглибленню фахових знань студентів, розвитку аналітичних здібностей та набуттю досвіду самостійного дослідження й опрацювання спеціальної юридичної літератури.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з навчальної дисципліни «Цивільний процес» є одним із видів науково-дослідної роботи студента, що виконується у процесі вивчення зазначеної дисципліни, та передбачена для студентів третього курсу у другому семестрі навчального року.

Захищена курсова робота може бути зарахована кафедрою як індивідуальна робота студента з навчальної дисципліни та врахована у загальній кількості балів за результатами роботи на практичних заняттях.

Керівником курсової роботи студентів денної форми навчання, як правило, є викладач, який проводить практичні заняття в академічній групі з навчальної дисципліни «Цивільний процес». За рішенням завідувача кафедри цивільної юстиції та адвокатури керівництво курсовою роботою може бути покладено на іншого викладача.

Обсяг курсової роботи має становити не менше одного друкованого аркуша (40 000 друкованих знаків, що відповідає приблизно 20–22 сторінкам тексту, набраного через 1,5 міжрядковий інтервал). Усі сторінки курсової роботи повинні мати наскрізну нумерацію. Робота має бути виконана охайно та з дотриманням норм української літературної мови.

Курсова робота **обов'язково має містити:**

титульний аркуш (зразок додається),

план,

вступ,

основний зміст,

перелік використаних джерел.

Титульна сторінка курсової роботи оформлюється відповідно до встановленого зразка (див. додаток 1). Посилання в тексті та список використаних джерел оформлюються згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Під час підготовки курсової роботи обов'язковим є використання актуальних наукових джерел, а також прикладів судової практики національних судів та/або практики Європейського суду з прав людини.

Тему курсової роботи та її попередній план здобувач вищої освіти обов'язково погоджує з науковим керівником до початку її написання.

Курсова робота подається студентом шляхом надсилання електронного примірника на офіційну електронну адресу кафедри з доменним іменем civjust_advokat@nlu.edu.ua не пізніше ніж за два тижні до завершення навчального семестру. За потреби курсова робота може бути подана безпосередньо на кафедру у друкованому вигляді; при цьому електронний примірник роботи надсилається на електронну адресу кафедри у той самий день.

Курсова робота підлягає обов'язковій перевірці на рівень унікальності тексту відповідно до Положення про порядок перевірки унікальності академічних текстів здобувачів вищої освіти, затвердженого рішенням Вченої ради Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 5 від 27 січня 2023 року).

З метою оцінки рівня унікальності робіт використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, за наступною шкалою:

Рівень унікальності тексту	Результати перевірки
менше 50%	Робота НЕ допускається до захисту та дискваліфікується. До наступної перевірки подається робота, виконана на іншу тему.
менше 65%	Робота не допускається до захисту та повертається автору для доопрацювання. Після доопрацювання робота подається на повторну перевірку.
більше 65%	Робота допускається

Після перевірки на унікальність курсова робота надається керівнику для її рецензування.

Рецензія на курсову роботу є її невід'ємною складовою та оформлюється науковим керівником. У рецензії зазначаються ступінь розкриття обраної теми, відповідність змісту роботи затвердженому плану, рівень самостійності проведеного дослідження, повнота опрацювання наукових джерел, наявність та обґрунтованість висновків, а також відповідність курсової роботи встановленим вимогам до оформлення. Окремо в рецензії визначаються виявлені недоліки роботи. За потреби рецензент може сформулювати питання, відповіді на які студент повинен надати під час захисту курсової роботи.

Курсова робота, що отримала негативну рецензію, повертається студенту для доопрацювання із зазначенням виявлених недоліків.

Рецензент оцінює курсову роботу студента денної форми навчання в межах 50 балів за наступними критеріями:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання змісту курсової роботи</i>
50	Досліджувану тему курсової роботи розкрито, зроблені висновки переконливі й аргументовані. 2. Питання плану висвітлено повно і точно. 3. Розглянуто й проаналізовано найбільш вагомі і такі, що становлять науковий інтерес, позиції вчених щодо предмета дослідження, на підставі чого зроблено правильні узагальнення, а також визначено більш слушні пропозиції науковців стосовно шляхів вирішення досліджуваних проблемних питань. Надано власні аргументовані пропозиції.
45	Тему в цілому й питання плану роботи висвітлено повністю. Проаналізовано наукові та нормативно-правові джерела, рекомендовані кафедрою за темою курсової роботи. Допущено 2–3 незначні помилки при висвітленні питань теми.
40	Переважну більшість питань плану висвітлено повністю і точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущено суттєву помилку. Проаналізовано основні наукові та нормативно-правові джерела, рекомендовані кафедрою за відповідною темою.
30	Питання плану висвітлено поверхово. При написанні роботи використана незначна кількість монографічних і нормативних джерел із списку, рекомендованого кафедрою. При розкритті питань плану допущено грубі помилки.

0	Тему не розкрито або в ній виявлено плагіат.
----------	--

Студенти денної форми навчання, курсова робота яких оцінена найнижчим балом (0), до захисту не допускаються. Роботу повертають для доопрацювання, вона **може бути повторно подана на рецензування після усунення недоліків, на які вказав рецензент.**

Захист курсової роботи проводиться відкрито перед комісією у складі двох викладачів, призначених завідувачем кафедри.

Оцінювання захисту курсової роботи здійснюється за такими критеріями:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання знань і умінь студента</i>
50	Всебічне, системне й глибоке знання матеріалу за темою курсової роботи, орієнтування в основних наукових концепціях, що стосуються даної теми. Засвоєння основної та додаткової літератури, зазначеної в методичних порадах. Уміння на практиці застосовувати отримані результати.
45	Гарне знання й розуміння матеріалу теми курсової роботи. Засвоєння основних положень навчальної та наукової літератури за темою, знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. Розуміння значення отриманих результатів для практичної роботи.
40	Достатньо повне знання матеріалу теми курсової роботи, відсутність у відповідях при захисті суттєвих неточностей. Опрацювання навчальної та наукової основної літератури, рекомендованої кафедрою, правильне оперування термінами й тлумачення найбільш

	відомих позицій науковців щодо предмета курсової роботи. Правильна оцінка значення отриманих результатів для практичної роботи.
35	Знання основного матеріалу теми курсової роботи. Часткове засвоєння основної рекомендованої літератури. Помилки, певні неточності у відповіді на захисті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
30	Знання основного матеріалу теми курсової роботи в обсязі, що робить можливим подальше його засвоєння. Знайомство з основною рекомендованою літературою. Допущено помилки у відповіді на захисті, однак при цьому виявлено знання, які дозволяють усунути їх (помилки) за допомогою викладача.
25	Відсутність знань значної частини основного матеріалу за темою курсової роботи. Наявність суттєвих помилок у відповіді на захисті. Неможливість у достатньому обсязі засвоїти матеріал для курсової роботи без додаткової підготовки.

Підсумкова оцінка за написання й захист курсової роботи для студентів денної форми навчання складається із суми балів, виставлених рецензентом за зміст курсової роботи, та отриманих за результатами захисту роботи. Підсумкова оцінка у балах переводиться у чотирибальну шкалу та оцінку за шкалою ECTS відповідно до наведеної нижче таблиці.

<i>Шкала ECTS</i>	<i>Відповідні рівні чотирибальної (державної) шкали успішності</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Кількість балів за курсову роботу за шкалою ECTS</i>
A	Відмінно	5	90 – 100

B	Дуже добре	4	80 – 89
C	Добре		75 – 79
D	Задовільно	3	70 – 74
E	Достатньо		60 – 69
FX	Незадовільно	2	35 – 59
F	Незадовільно		1 – 34

Оцінка вноситься до заліково-екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану студента, а також проставляється на титульному аркуші роботи та рецензії на неї. Якщо захист курсової роботи оцінено на «незадовільно», студенту надається двотижневий строк для її доопрацювання. Захищена курсова робота разом із рецензією на неї у день захисту здається на кафедру.

Теми курсових робіт:

1. Джерела цивільного процесуального права.
2. Форми захисту цивільних прав та охоронюваних законом інтересів.
3. Право на справедливий судовий розгляд
4. Система принципів цивільного судочинства.
5. Принцип верховенства права у цивільному судочинстві.
6. Принцип правової визначеності у цивільному судочинстві.
7. Принцип змагальності у цивільному судочинстві.
8. Принцип диспозитивності у цивільному судочинстві.
9. Учасники цивільного судочинства.
10. Правосуб'єктність третіх осіб в цивільному процесі.
11. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору.
12. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.
13. Треті особи і проблеми судової практики.
14. Законне представництво у цивільному процесі: проблеми теорії та практики.
15. Адвокат як професійний представник у цивільному процесі.
16. Участь прокурора у цивільному процесі з метою захисту інтересів держави: національне право та практика ЄСПЛ.
17. Цивільна юрисдикція.
18. Предметна та суб'єктна юрисдикція у цивільному судочинстві.
19. Інстанційна юрисдикція у цивільному судочинстві..
20. Підсудність цивільних справ (територіальна юрисдикція) у цивільному судочинстві.
21. Доказування та докази у цивільному процесі
22. Властивості засобів доказування у цивільному процесі

23. Засоби доказування у цивільному процесі
24. Поняття позову та його елементи.
25. Сучасні модифікації позову.
26. Захист прав та інтересів відповідача під час забезпечення позову у цивільному процесі.
27. Право на звернення до суду та порядок його здійснення
28. Письмові заяви учасників справи
29. Звернення до суду з використанням системи «електронний суд».
30. Компроміс сторін та процесуальні шляхи його досягнення у цивільному процесі.
31. Врегулювання спору за участю судді.
32. Право на належне сповіщення та механізм його реалізації у цивільному процесі.
33. Розгляд справи по суті як центральна стадія цивільного процесу
34. Заочний розгляд справи в цивільному судочинстві.
35. Судове рішення як акт судової влади.
36. Мотивованість судових рішень
37. Презумпція істинності судового рішення, яке набрало законної сили
38. Наказне провадження в системі цивільного судочинства
39. Окреме провадження в системі цивільного судочинства
40. Особливості розгляду справ про встановлення юридичних фактів
41. Право на апеляційне оскарження судових рішень та порядок його реалізації.
42. Повноваження суду апеляційної інстанції.
43. Право на касаційне оскарження судових рішень та порядок його реалізації.
44. Моделі виконавчого провадження.

45. Правосуб'єктність сторін у виконавчому провадженні.
46. Межі майнової відповідальності боржника у виконавчому провадженні.
47. Оскарження рішень, дій та бездіяльності виконавців.
48. Правова природа міжнародного комерційного арбітражу.
49. Медіація як альтернативний спосіб вирішення справ
50. Альтернативний розгляд цивільних справ як окрема форма захисту цивільних прав

Перелік інтернет ресурсів

1. <http://www.court.gov.ua> - Судова влада України (офіційний портал)
2. <http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України
3. <http://sc.gov.ua> – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
4. <http://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень
5. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
6. <http://www.coe.kiev.ua> - Сайт Ради Європи
7. <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>- Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції»
9. <http://rada.gov.ua/> Офіційний веб-портал Верховної Ради України -
10. <http://www.president.gov.ua> - Офіційний веб-портал Президента України -
11. <http://www.kmu.gov.ua>-Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України
12. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_spravy/-Офіційний веб-портал Верховного Суду
13. <https://minjust.gov.ua/> Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України